

Sygn. akt VII U 943/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2015r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:a

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: Katarzyna Ponikiewska

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2015r. w Warszawie

sprawy C. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokości kapitału początkowego i przeliczenie emerytury

na skutek odwołania C. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012,

z dnia 4 września 2013r., znak: (...) -2012,

z dnia 6 marca 2013r., znak: (...)

1. umarza postępowanie w sprawie odwołania od decyzji z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012 oraz z dnia 6 marca 2013r., znak: (...) w zakresie w jakim wskazane decyzje zostały zmienione przez decyzje z dnia 6 września 2013r., znak: (...) oraz z dnia 4 września 2013r., znak: (...) -2012;

2. zmienia zaskarżone decyzje z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012 oraz z dnia 4 września 2013r., znak: (...) -2012 w ten sposób, że do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjmuje podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne:

- za rok 1989 w wysokości 1 919 235,03 zł (jeden milion dziewięćset dziewięćnaście tysięcy dwieście trzydzieści pięć złotych trzy grosze);

- za rok 1990 w wysokości 2 473 126,67 zł (dwa miliony czterysta siedemdziesiąt trzy tysiące sto dwadzieścia sześć złotych sześćdziesiąt siedem groszy);

- za rok 1991 w wysokości 12 899 801,00 zł (dwanaście milionów osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy osiemset jeden złotych);

- za rok 1992 w wysokości 28 715 981,00 zł (dwadzieścia osiem milionów siedemset pięćnaście tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt jeden złotych);

- za rok 1993 w wysokości 47 847 803,00 zł (czterdzieści siedem milionów osiemset czterdzieści siedem tysięcy osiemset trzy złote);

- za rok 1994 w wysokości 60 582 600,00 zł (sześćdziesiąt milionów pięćset osiemdziesiąt dwa tysiące sześćset złotych);
  - za rok 1995 w wysokości 1 856,31 zł (jeden tysiąc osiemset pięćdziesiąt sześć złotych trzydzieści jeden groszy);
  - za rok 1996 w wysokości 10 380,42 zł (dziesięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt złotych czterdzieści dwa grosze);
  - za rok 1997 w wysokości 12 743,16 zł (dwanaście tysięcy siedemset czterdzieści trzy złote szesnaście groszy);
  - za rok 1998 w wysokości 15 113,74 zł (piętnaście tysięcy sto trzynaście złotych siedemdziesiąt cztery grosze);
3. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 6 marca 2013r., znak: (...) w ten sposób, że zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do przeliczenia emerytury od dnia 18 września 2012r. przy uwzględnieniu kapitału początkowego obliczonego zgodnie z pkt 2 wyroku;
  4. oddała odwołania w pozostałym zakresie;
  5. wniosek C. S. o odsetki od emerytury przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W..

UZASADNIENIE

C. S. w dniu 10 kwietnia 2013r. złożyła w Sądzie Okręgowym Warszawa – Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012, o ponownym ustaleniu kapitału początkowego oraz od decyzji z dnia 6 marca 2013r., znak: (...), przeliczającej emeryturę od dnia 18 września 2012r., tj. od daty, od której przyznano świadczenie.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podniosła, że kapitał początkowy oraz wysokość świadczenia emerytalnego winny być przeliczone na nowo z uwzględnieniem wszystkich dostarczonych dokumentów. Tymczasem Zakład Ubezpieczeń Społecznych błędnie przyjął, na podstawie własnej interpretacji treści druku ZUS Rp-7 punkt 6. „Spółka nie zatrudnia pracowników. Nie prowadzi działalności od 2000 roku”, że w/w dokument jest wadliwy i nie stanowi środka dowodowego w sprawie, ponieważ został wystawiony po likwidacji firmy. Ubezpieczona nadmieniła również, że organ rentowy jest w posiadaniu oświadczenia Prezesa Spółki (...) J. C. z dnia 8 listopada 2012r., w którym potwierdzone zostały okresy zatrudnienia i płace ubezpieczonej. Co więcej, z tego dokumentu wynika, że J. C. jest nadal Prezesem Spółki (...), a jej działalność jest jedynie zawieszona.

Dodatkowo C. S. podkreśliła, że organ rentowy neguje własną dokumentację. Pismem z dnia 18 stycznia 2013r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przedłożenie karty zasiłkowej oraz kopii druku ZUS Z-3 wystawionego przez płatnika składek oraz o zaświadczenie o okresie wypłaconego zasiłku chorobowego. W odpowiedzi na to pismo otrzymała zaświadczenie ZUS z dnia 6 lutego 2013r., kopię karty zasiłkowej, która wpłynęła do ZUS w 1999r. oraz dokument z systemu ZUS, w którym wskazane są wynagrodzenia od sierpnia 1998r. do stycznia 1999r. Dokumentację tą przekazała do organu rentowego rozpatrującego wniosek emerytalny.

Ubezpieczona zarzuciła również, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych za okres pracy w (...) przyjął na jej szkodę najniższe wynagrodzenie obowiązujące w tym okresie, pomimo, że posiada dokumentację zaświadczającą rzeczywiste wynagrodzenie za ten okres. Nadto wskazała, że przed rokiem 1999 spółka (...) składała do ZUS deklaracje zbiorcze, a z informacji uzyskanych od prezesa tej spółki wynika, że w ślad za deklaracjami zbiorczymi do organu rentowego kierowane były zestawienia imienne dotyczące pracowników przebywających za granicą. Po wielkich trudach i z wykorzystaniem wszystkich środków C. S. udało się skontaktować z byłym pracodawcą celem uzyskania druku Rp-7. Jest ona jednym z niewielu byłych pracowników tej spółki, która taki dokument uzyskała (odwołanie od decyzji ZUS z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012 oraz decyzji

z dnia 6 marca 2013r., znak: (...), k. 2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że zaskarżoną decyzją z dnia 28 lutego 2013r. ustalił ponownie kapitał początkowy i do podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z kolejnych 10 lat kalendarzowych z okresu przed 1 stycznia 1999r., tj. od dnia 1 stycznia 1985r. do dnia 31 grudnia 1994r., zgodnie z art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 69,92 %. Organ rentowy nie uwzględnił do podstawy wymiaru wynagrodzenia za okres zatrudnienia w (...) sp. z o.o. od dnia 13 listopada 1995r. do dnia 31 grudnia 1998r. na podstawie przedłożonego zaświadczenia Rp-7 z dnia 28 października 2011r., ponieważ zostało ono wystawione po likwidacji firmy. Zgodnie zaś z art. 15 ust. 2a powołanej ustawy, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy, przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Dodatkowo Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że w dniu 6 marca 2013r. wydał zaskarżoną decyzję o przeliczeniu emerytury, gdzie do ustalenia podstawy wymiaru przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1985r. do 2010r.

ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru ((...)) wynoszącym 64,88 %. Przy wyliczeniu emerytury uwzględniono również wynagrodzenie za okres zatrudnienia

w (...) sp. z o.o. od dnia 13 listopada 1995r. do dnia 31 grudnia 1998r. w wysokości minimalnego wynagrodzenia, natomiast za okres od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 15 maja 2000r. organ rentowy przyjął wynagrodzenia wynikające z poświadczenia ubezpieczenia i zasiłków, tj. za rok 1999 kwotę 7.549,10 zł z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. na podstawie karty zasiłkowej (poświadczenie ubezpieczenia – kwota 0 zł) oraz za rok 2000 kwotę 6.218,22 zł, na którą składa się:

- kwota 1.722,22 zł z tytułu zatrudnienia w okresie od dnia 1 stycznia 2000r. do dnia 15 maja 2000r. w (...) sp. z o.o., przyjęta na podstawie poświadczenia ubezpieczenia;

- kwota 2.296,00 zł uzyskana z tytułu zasiłków dla bezrobotnych z PUP w okresie od dnia 25 maja 2000r. do dnia 31 października 2000r., uwzględniona na podstawie zaświadczenia;

- kwota 2.200,00 zł z tytułu zatrudnienia w Eksportowych Usługach (...) w okresie od dnia 1 listopada 2000r. do dnia 31 grudnia 2000r. uzyskana na podstawie umowy o pracę (odpowiedź ZUS na odwołanie z dnia 9 maja 2013r., k. 5-5v a.s.).

W toku postępowania, na rozprawie w dniu 10 października 2013r. pełnomocnik C. S. złożyła odwołanie od kolejnej decyzji z dnia 4 września 2013r., znak: (...) -2012, ustalającej wysokość kapitału początkowego, powołując się na te same zarzuty co poprzednio (protokół rozprawy z dnia 10 października 2013r., k. 32 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

C. S. ur. (...) w okresie od dnia 5 maja 1971r. do dnia

11 lutego 1976r. pracowała w gospodarstwie rolnym położonym w gminie R.

o powierzchni 10,87 ha należącym do jej rodziców: P. i E. P. (zaświadczenie ze Starostwa Powiatowego w G. z dnia 4 listopada 2011r., t. III, k. 5 a.r., poświadczenie

o adresach i okresach zameldowania z Urzędu Miejskiego Wydziału Spraw Obywatelskich w N. z dnia 27 października 2011r., t. III, k. 6 a.r., zeznania świadka A. G., t. III, k. 25 - 28 a.r., zeznania świadka K. G., t. III, k. 29 - 32 a.r.).

Następnie ubezpieczona od dnia 11 grudnia 1984r. do dnia 31 lipca 1990r. świadczyła pracę w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w W. na stanowisku pomocy magazynowej, inspektora ds. rozliczeń, a ostatnio jako specjalista ds. zatrudnienia i płac z wynagrodzeniem miesięcznym wynoszącym 680,000 zł + premia uznaniowa (świadcstwo pracy, t. III, k. 7-7v a.r., t. I, k. 8-9 a.r., karty wynagrodzeń, t. I, k. 11-36 a.r.).

W trakcie powyższego zatrudnienia, w dniu 14 lipca 1989r. C. S. zawarła umowę o pracę na budowie ZSRR – (...), na czas określony, tj. od dnia 24 lipca 1989r. do dnia 31 grudnia 1989r. na stanowisku specjalisty ds. ekonomicznych. Ustalono wynagrodzenie według grupy VII – 80 %, w grupie walutowej, tj. część stałą w wysokości 498 rubli oraz część ruchomą w wysokości 124 rubli – łącznie 622 ruble. Ostatnim dniem pracy ubezpieczonej na w/w budowie był dzień 2 czerwca 1990r. Ubezpieczona w wyniku końcowego rozliczenia z tytułu zatrudnienia na budowie otrzymała łączne wynagrodzenie rublowe w wysokości 6856 rubli (umowa o pracę na budowie z dnia 14 lipca 1989r., t. I, k. 6-7 a.r., rozliczenie końcowe z zatrudnienia na budowie (...) (ZSRR) z dnia 8 maja 1990 r., t. I, k. 10 a.r., pismo zakładu pracy z dnia 20 listopada 1989r., t. I, k. 47 a.r., lista płac, t. I, k. 48-55 a.r.).

Następnie w okresie od dnia 4 kwietnia 1991r. do dnia 7 lutego 1995r. C. S. pracowała w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo – Handlowym (...) S.A. w N. jako kasjer – księgową. W roku 1995r. uzyskała u tego pracodawcy wynagrodzenie zasadnicze: za styczeń w kwocie 370 zł i za luty 86,31 zł, tj. łącznie 456,31 zł. Ponadto w związku z zakończeniem stosunku pracy pracodawca wypłacił ubezpieczonej ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wysokości 1.363,85 zł (świadcstwo pracy, t. III, k. 8-8v a.r., karty wynagrodzeń, t. I, k. 2-4 a.r.).

W dniu 13 listopada 1995r. C. S. podjęła zatrudnienie w (...) sp. z o.o. w W., gdzie zajmowała stanowisko księgowej – specjalisty ds. zatrudnienia i płac. Prezesem w/w spółki w tym czasie był J. C. (...) raport imienny o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek, t. II, k. 73-77 a.r., legitymacja ubezpieczeniowa, t. II, k. 113-115 a.r., zeznania świadka J. C., k. 65 a.s., odpis z rejestru handlowego dział B Nr (...), k. 84-85 a.s.). Za listopad 1995r. zostało wypłacone ubezpieczonej wynagrodzenie w wysokości 600 zł brutto, zaś za grudzień 1995r. w wysokości 800 zł brutto (listy płac za 1995r. – załącznik do akt).

W czasie zatrudnienia w w/w zakładzie pracy ubezpieczona w dniu 6 stycznia 1996r. zawarła umowę o pracę za granicą (Rosja – P.) na czas określony od dnia 8 stycznia 1996r. do dnia 30 czerwca 1996r., w wymiarze pełnego etatu, na stanowisku specjalisty ds. księgowych, z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 850 USD brutto – w tym część stała 680 USD oraz część ruchoma 170 USD. Jednocześnie strony zawartej umowy ustaliły, że wypłata 25% wynagrodzenia będzie dokonywana w kraju wykonywania pracy, podobnie jak i pozostała część wynagrodzenia, której wypłata miała być realizowana w Polsce w złotych polskich przeliczonych wg średniego kursu NBP wynikającego z tabeli kursów walut obcych NBP obowiązującego w ostatnim dniu miesiąca naliczenia wynagrodzenia.

Z dniem 2 grudnia 1996r. zmieniono treść umowy zawartej w dniu 6 stycznia 1996r. w części dotyczącej okresu zatrudnienia, tj. ustalono, że praca będzie świadczona do dnia 31 marca 1997r. Pozostałe warunki umowy o pracę pozostały bez zmian. Następnie w dniu 24 marca 1997r. dokonano kolejnej zmiany treści umowy przedłużając okres pobytu ubezpieczonej w Rosji (P.) do dnia 31 grudnia 1997r., pozostawiając jednocześnie pozostałe warunki umowy o pracę bez zmian. Ostatecznie praca ubezpieczonej za granicą zakończyła się z dniem 15 listopada 1998r. (dokument – zatrudnieni w Eksporcie, a.r., umowa o pracę za granicą z dnia 6 stycznia 1996r., k. 15 a.s., aneks do umowy z dnia 2 grudnia 1996r., k. 15 a.s., aneks do umowy z dnia 24 marca 1997r., k. 15 a.s.). W czasie pracy ubezpieczonej za granicą pracodawca składał do ZUS deklaracje zbiorcze (deklaracje rozliczeniowe i listy płac – załącznik do akt).

W listopadzie 1998r. i grudniu 1998r. płaca ubezpieczonej wynosiła 1.400 zł brutto miesięcznie (listy płac – załącznik do akt).

Po powrocie do kraju, pismem z dnia 2 stycznia 1999r. C. S. została poinformowana przez Prezesa Zarządu (...) sp. z o.o. w W. - J. C., że w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jej wynagrodzenie od dnia 1 stycznia 1999r. będzie wynosiło 1.722,22 zł brutto i od powyższej kwoty

zobowiązana jest odprowadzić 18,71 % składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe. Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian (pismo z dnia 2 stycznia 1999r., k. 15 a.s.).

C. S. od dnia 4 lutego 1999r. do dnia 18 sierpnia 1999r. pobierała zasiłek chorobowy. Pracodawca w PIT-11 za rok 1999 wskazał, że przychód ubezpieczonej podlegający opodatkowaniu wyniósł 6.174,40 zł (PIT-11 za 1999r. – załącznik do akt).

Stosunek pracy ubezpieczonej w (...) sp. z o.o. ustał z dniem 15 maja 2000r. w wyniku upadłości zakładu pracy – likwidacji stanowiska pracy (świadcstwo pracy, t. III, k. 9-9v a.r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, t. III, k. 97-98 a.r., załącznik nr 1 do Rp-7, t. III, k. 99 a.r., listy obecności, a.r.). Ubezpieczona została wyrejestrowana z ubezpieczeń społecznych w dniu 16 maja 2000r. (... wyrejestrowanie z ubezpieczeń, t. II, k. 93 a.r.). Z potwierdzenia ubezpieczenia wynika, że w roku 2000 płatnik składek nie składał deklaracji rozliczeniowych, a podstawa wymiaru składek ubezpieczonej w tym czasie wyniosła 1722,22 zł (potwierdzenie ubezpieczenia, k. 39 t. III a.r.).

W świadectwie pracy z dnia 15 maja 2000r. wystawionym C. S. pracodawca wskazał, że pracownik nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości 12.324,91 zł (świadcstwo pracy z dnia 15 maja 2000r., k. 9 t. III a.r.).

Płatnik składek (...) sp. z o.o. po zakończeniu stosunku pracy z ubezpieczoną i obecnie wciąż figuruje w rejestrze handlowym, ale od 2000r. nie prowadzi działalności. Prezes zarządu J. C. składał wniosek o ogłoszenie upadłości spółki, lecz został on oddalony (zeznania świadka J. C., k. 65 a.s., odpis z rejestru handlowego, k. 84 – 85 a.s.).

C. S. w okresie od 17 maja 2000r. do 31 października 2000r. była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w N. jako osoba bezrobotna i uzyskiwała w tym czasie zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 2.296 zł (zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w N. z dnia

8 sierpnia 2011r., t. III, k. 10 a.r.). Następnie od dnia 2 listopada 2000r. do dnia 29 stycznia 2005r. wykonywała pracę jako kasjerka w (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. z wynagrodzeniem w wysokości 1.100 zł miesięcznie (świadcstwo pracy, t. III, k. 11 a.r., umowa o pracę z dnia 2 stycznia 2002r., t. III, k. 67 a.r., umowa o pracę z dnia 31 grudnia 2003r., t. III, k. 69 a.r., zgłoszenie do ubezpieczeń, t. III, k. 71 a.r., informacja o składkach na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego, t. III, k. 73-81 a.r., umowa o pracę z dnia 2 listopada 2000r., t. III, k. 93-95 a.r., karta zarobkowa, t. II, k. 5-11 a.r.). Poczynając od dnia 4 lutego 2005r. ponownie była zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w N. jako osoba bezrobotna. Taki status posiadała do dnia 31 sierpnia 2005r. (zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w N. z dnia 8 sierpnia 2011r., t. III, k. 10 a.r.).

Od dnia 1 października 2005r. do dnia 31 stycznia 2006r. ubezpieczona świadczyła pracę na rzecz P.I. (...) M. M. z siedzibą w K. jako kasjerka (świadcstwo pracy, t. III, k. 12-12v a.r.). Następnie od dnia 1 lutego 2006r. do dnia 30 listopada 2010r. pracowała jako kasjer w Firmie Handlowo – Usługowej (...) z siedzibą we W. (świadcstwo pracy, t. III, k. 13-13v a.r., rozwiązanie umowy o pracę, t. III, k. 14 a.r.). Ubezpieczona ponownie zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy w N. jako osoba bezrobotna od dnia 7 grudnia 2010r. (zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w N. z dnia 8 sierpnia 2011r., t. III, k. 10 a.r., zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w N. z dnia 16 listopada 2011r., t. III, k. 15 a.r.).

W dniu 16 grudnia 2011r. C. S. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o świadczenie przedemerytalne (wniosek wraz z załącznikami, t. III,

k. 1-31 a.r.). Decyzją z dnia 3 lutego 2012r., znak: SP2 (...), organ rentowy podjął wypłatę świadczenia przedemerytalnego począwszy od miesiąca lutego 2012r. (decyzja ZUS z dnia 3 lutego 2012r., znak: SP2 (...), t. III, k. 121-122 a.r.).

Ubezpieczona w dniu 23 maja 2012r. złożyła w organie rentowym wnioski o ustalenie kapitału początkowego (wniosek, t. I, k. 1-1v a.r.), a w dniu 14 sierpnia 2012r. wniosek o emeryturę (wniosek, t. II, k. 1-2v a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 2 października 2012r., znak: (...) -2012, ustalił C. S. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 774,04 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1985r. do dnia 31 grudnia 1994r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 63,40%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 63,40% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($63,40\% \times 1220,89 \text{ zł} = 774,04 \text{ zł}$). Jednocześnie do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w wymiarze 9 lat, 3 miesiące i 27 dni, tj. 111 miesięcy, okresy nieskładkowe (okres sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi)) w wymiarze 3 lat, tj.

36 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynoszący 64,10 % oraz średnie dalsze trwanie życia. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 62.112,71 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresu: od dnia 5 maja 1971r. do dnia 11 lutego 1976r., gdyż przy ustalaniu kapitału początkowego nie uwzględnia się okresu pracy w gospodarstwie rolnym. Dodatkowo nie został uwzględniony okres od dnia 3 czerwca 1990r. do dnia 31 lipca 1990r., a także okres od dnia 13 listopada 1995 r. do dnia 31 grudnia 1998 r., gdyż nie został on wystarczająco udowodniony.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w w/w decyzji wskazał również, że sprawa C. S. będzie przedmiotem ponownego rozpoznania po dostarczeniu:

- zaświadczenia z zakładu macierzystego (lub uwierzytelnionych kserokopii kart wynagrodzeń z archiwum) z wykazanymi kwotami wynagrodzenia zastępczego za okres zatrudnienia na budowie eksportowej w okresie od dnia 24 lipca 1989r. do dnia 2 czerwca 1990r., tj. przysługującego w tym okresie pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim ubezpieczona była zatrudniona przed wyjazdem za granicę (za w/w okres przyjęto do podstawy wymiaru kapitału początkowego minimalne wynagrodzenie);

- list płac z archiwum przechowującego dokumenty (...)

w W. za okres od dnia 13 listopada 1995r. do dnia 15 kwietnia 2000r., ponieważ przedłożone zaświadczenie zostało wystawione po likwidacji firmy, a na świadectwie pracy brak jest imiennej pieczętki upoważnionego pracownika (decyzja ZUS z dnia 2 października 2012r., znak: (...) -2012, t. I, k. 41-44 a.r.).

Decyzją z dnia 10 października 2012r., znak: (...), organ rentowy przyznał C. S. emeryturę od dnia 18 września 2012r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1985r. do 2010r. oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 61,25 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 61,25 % przez kwotę bazową 2.974,69 zł wyniosła 1.822,00 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 21 lat, 8 miesięcy i 29 dni, okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lat, 3 miesiące i 18 dni oraz okresy uzupełniające – rola w wymiarze 4 lat, 9 miesięcy i 8 dni. Od dnia 1 listopada 2012 r. obliczona emerytura brutto wyniosła 1.078,95 zł (decyzja ZUS z dnia

10 października 2012r., znak: (...), t. II, k. 19-24 a.r.).

W dniu 18 stycznia 2013r. ubezpieczona skierowała do organu rentowego pismo

o ponowne przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresu od dnia 24 lipca 1989r. do dnia 2 czerwca 1990r., za który przyjęto kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę. We wniosku ubezpieczona zaznaczyła, że wnosi o przeliczenie przysługującego świadczenia emerytalnego od dnia uzyskania uprawnień, tj. od 18 września 2012r. oraz o wypłatę wyrównania za okres od dnia 18 września 2012r. do dnia ustalenia nowego wymiaru świadczenia. Do

wniosku dołączyła dokumentację osobowo – płacową z (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) (pismo odwołującej do ZUS z dnia 18 stycznia 2013r., t. I, k. 45 a.r., wraz z załącznikami, t. I, k. 47-55 a.r.).

Po otrzymaniu nowych dowodów Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012, ponownie ustalił C. S. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 853,65 zł. Z kolei do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1985r. do dnia 31 grudnia 1994r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 69,92 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 69,92 % przez 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ($69,92 \% \times 1220,89 \text{ zł} = 853,65 \text{ zł}$). Dodatkowo do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w wymiarze 12 lat, 5 miesięcy i 15 dni, tj. 149 miesięcy oraz okresy nieskładkowe – sprawowanie opieki nad dzieckiem (dziećmi) w wymiarze 3 lat, tj. 36 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynoszący 71,78 %, a także średnie dalsze trwanie życia. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 76.500,27 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nadal nie uwzględnił okresu od dnia 5 maja 1971r. do dnia 11 lutego 1976r., gdyż przy ustalaniu kapitału początkowego nie uwzględnia się okresu pracy w gospodarstwie rolnym, a także okresu od dnia 3 czerwca 1990r. do dnia 31 lipca 1990r. (decyzja ZUS z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012, t. I, k. 64-66 a.r.). C. S. odwołała się od powyższej decyzji (odwołanie od decyzji ZUS z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012, k. 2-4 a.s.).

W dniu 6 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję znak: (...), przeliczającą C. S. emeryturę od dnia 18 września 2012r., tj. od daty, od której przyznano świadczenie. Obliczając wysokość emerytury zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1985r. do 2010r. oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 64,88 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 64,88 % przez kwotę bazową 2.974,69 zł wyniosła 1.929,98 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 24 lat, 7 miesięcy i 20 dni, tj. 295 miesięcy, okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lat, 6 miesięcy i 13 dni, tj. 42 miesiące oraz okresy uzupełniające – rola w wymiarze 4 lat, 9 miesięcy i 8 dni, tj. 57 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób: $24 \% \times 2.974,69 = 713,93 \text{ zł}$, $(295 \times 1,3 \%) / 12 \times 1.929,98 = 616,82 \text{ zł}$, $(42 \times 0,7 \%) / 12 \times 1.929,98 = 47,28 \text{ zł}$, tj. łącznie 1.378,03 zł. Obliczając wysokość emerytury zgodnie z art. 26 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Kwota składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła – 64.755,50 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 226.770,47 zł, średnie dalsze trwanie życia – 254,80 miesięcy, a wyliczona kwota emerytury – 1.144,14 zł. Jednocześnie z uwagi na osiągnięcie wieku uprawniającego do emerytury w roku 2012 wysokość emerytury od 18 września 2012 roku wyniosła 35 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 482,31 zł oraz 65 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 743,69 zł, tj. łącznie 1.226 zł. Po waloryzacji od dnia 1 marca 2013 r. kwota świadczenia wzrosła do 1.275,04 zł (decyzja ZUS z dnia 6 marca 2013r. znak: (...), t. II, k. 117-121 a.r.). C. S. odwołała się od powyższej decyzji (odwołanie od decyzji ZUS z dnia 6 marca 2013r., znak: (...), k. 2-4 a.s.).

Następnie w dniu 4 września 2013r. organ rentowy wydał kolejną decyzją znak: (...) -2012, którą ponownie ustalił ubezpieczonej wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. Do ustalenia wartości kapitału początkowej przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 881,12 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od dnia 1 stycznia 1985r. do dnia 31 grudnia

1994r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 72,17 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 72,17 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ($72,17 \% \times 1220,89 \text{ zł} = 881,12 \text{ zł}$). Dodatkowo do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w wymiarze 12 lat, 5 miesięcy i 15 dni, tj. 149 miesiące oraz okresy nieskładkowe – sprawowanie opieki nad dzieckiem (dziećmi) w wymiarze 3 lat, tj. 36 miesięcy, a nadto współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynoszący 71,78 %, jak i średnie dalsze trwanie życia. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 77.545,27 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresu od dnia 5 maja 1971r. do dnia 11 lutego 1976r., gdyż przy ustalaniu kapitału początkowego nie uwzględnia się okresu pracy w gospodarstwie rolnym, jak i okresu od dnia 3 czerwca 1990r. do dnia 31 lipca 1990r. (decyzja ZUS z dnia 4 września 2013r., znak: (...) -2012, t. I, k. 77-81 a.r.). Odwołująca zaskarżyła powyższą decyzję (protokół rozprawy z dnia 10 października 2013r., k. 32 a.s.).

W dniu 6 września 2013r. organ rentowy wydał kolejną decyzję znak: (...), którą przeliczył odwołującej emeryturę od dnia 18 września 2012r., tj. od daty, od której przyznano świadczenie. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1985r. do 2009r., jak i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 72,26 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 72,26 % przez kwotę bazową 2.974,69 zł wyniosła 2.149,51 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 24 lat, 7 miesięcy i 20 dni, tj. 295 miesięcy, okresy nieskładkowe w wymiarze 3 lat, 6 miesięcy i 13 dni, tj. 42 miesiące oraz okresy uzupełniające – rola w wymiarze 4 lat, 9 miesięcy i 8 dni, tj. 57 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób: $24 \% \times 2.974,69 = 713,93 \text{ zł}$, $(295 \times 1,3 \%) / 12 \times 2.149,51 = 686,98 \text{ zł}$, $(42 \times 0,7 \%) / 12 \times 2.149,51 = 52,66 \text{ zł}$, tj. łącznie 1.453,57 zł. Obliczając wysokość emerytury zgodnie z art. 26 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Po korekcie kapitału początkowego na koncie, wysokość emerytury odwołującej wyniosła $(64755,50 + 229868,17) / 254,80 = 1.156,29 \text{ zł}$. Dodatkowo wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2012 wysokość emerytury od 18 września 2012 roku wyniosła 35 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 508,75 zł oraz 65 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 751,59 zł, tj. łącznie 1.260,34 zł. Emerytura po waloryzacji od dnia 1 marca 2013r. wzrosła do kwoty 1.310,75 zł (decyzja ZUS z dnia 6 września 2013r., znak: (...), t. II, k. 123-127 a.r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów oraz w oparciu o zeznania złożone przez świadka J. C..

Dowody z dokumentów zostały ocenione jako wiarygodne, ponieważ nie było podstaw do ich kwestionowania. Zostały one przedstawione Sądowi w oryginale i wskazywały na okoliczności dotyczące zatrudnienia i wysokość płac C. S.. Wprawdzie organ rentowy kwestionował niektóre z tych dokumentów, jakie przesłał Sądowi J. C. wskazując, że nie są to oryginały, Sąd jednak uwzględnił je biorąc pod uwagę wyjaśnienia, jakie złożył prezes zarządu (...) Sp. z o.o. W piśmie z dnia 5 lutego 2015r. (k. 130 a.s.) wskazał, że dokumentacja, jaką przesłał, jest oryginalna, a została wykonana dawną techniką przez kalkę w 2 egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz pozostawał na budowie eksportowej, a drugi był przekazywany do kraju.

Zeznania J. C. Sąd ocenił jako wiarygodne, ponieważ były one spójne z tym co wynika z dokumentów, a nadto nie było podstaw, aby je kwestionować.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania C. S. od decyzji z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012, z dnia 6 marca 2013r., znak: (...) /20/ oraz z dnia 4 września 2013r., znak: (...) -2012, w przeważającym zakresie podlegały uwzględnieniu, zaś w pozostałej części zostały oddalone.

Na wstępie rozważań należy wskazać, iż po wydaniu decyzji z dnia 28 lutego 2013r., znak: (...) -2012 oraz z dnia 6 marca 2013r., znak: (...), organ rentowy częściowo uwzględnił argumentację C. S. i zmienił swoje stanowisko wydając nowe decyzje: z dnia 4 września 2013r. o wysokości kapitału początkowego oraz z dnia 6 września 2013r. o przeliczeniu emerytury. W związku z tym postępowanie dotyczące odwołań od dwóch pierwszych decyzji częściowo zostało umorzone na podstawie art. 477¹³ k.p.c.

C. S. składając odwołania kwestionowała nieuwzględnienie danych zawartych w Rp-7 z dnia 28 października 2011r. oraz wskazywała, że za rok 1995r. nie został uwzględniony ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wypłacony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo- Handlowym (...) S.A. Przy uwzględnieniu tego ekwiwalentu łączna kwota za rok 1995 przyjęta do wyliczeń winna więc wynosić 4.182,06 zł (2.239,90 zł za okres pracy w (...) Sp. z o.o. i 1.942,16 zł za okres pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo- Handlowym (...) S.A.) (pismo procesowe odwołującej z dnia 12 grudnia 2013r., k. 55 – 56 a.s.).

Analizując rok 1995 Sąd miał na uwadze, że w tymże roku C. S. pracowała u dwóch pracodawców, tj. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Usługowo- Handlowym (...) S.A., gdzie jej zatrudnienia ustało 7 lutego 1995r. oraz w (...) Sp. z o.o. od 13 listopada 1995r. Wynagrodzenie, jakie zostało jej wypłacone u pierwszego z w/w pracodawców, tj. w kwocie 370 zł za styczeń i 86,31 zł za luty (łącznie 456,31 zł) wynika z karty wynagrodzeń za ten rok, jaka została przedstawiona organowi rentowemu. Dodatkowo tenże pracodawca wypłacił odwołującej ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wysokości 1.363,85 zł, na co także wskazuje w/w dokument. Zdaniem Sądu Okręgowego, ekwiwalentu organ rentowy zasadnie nie uwzględnił przy dokonywaniu wyliczeń kapitału początkowego, a następnie emerytury, gdyż pracodawca nie miał obowiązku odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne od kwoty z tego tytułu. Wynika to z ówczesnie obowiązującego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. z 1990r., Nr 7, poz. 41 ze zm.). § 7 pkt 3 w/w aktu prawnego wskazuje, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników stanowi dochód w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z wyjątkiem m.in. ekwiwalentów za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy oraz ekwiwalentów za nie wykorzystane dni wolne od pracy.

Wobec powyższego nie było podstaw, aby do wyliczenia kapitału początkowego i emerytury C. S. uwzględnić za rok 1995 w/w świadczenie, od którego pracodawca nie odprowadził składek. Podstawę wyliczenia emerytury stosowanie do treści art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale i kapitału początkowego w myśl art. 174 ust. 3 w/w ustawy, stanowi bowiem przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego.

Wobec powyższego do wyliczenia kapitału początkowego i emerytury odwołującej za rok 1995 powinno być przyjęte wypłacone przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo- Handlowe (...) S.A. wynagrodzenie za styczeń i luty w łącznej wysokości 456,31 zł. Jeśli chodzi zaś o świadczenia, jakie w roku 1995 uzyskała C. S. od (...) Sp. z o.o., to nie wynoszą one tyle ile wynika z RP-7 z dnia 28 października 2011r. Ten dokument wskazuje kwotę 2.239,90 zł (839,90 zł za listopad 1995r. i 1.400 zł za grudzień 1995r.), ale listy płac, jakie J. C. przekazał do Sądu zawierają inne dane. Nie wynika z nich, aby którykolwiek z pracowników technicznych i administracyjnych, którzy widnieją na tych listach, miał płacę zasadniczą 1.400 zł, którą uwzględnił odwołującej prezes zarządu (...) sp. z o.o. wystawiając Rp-7. Lista płac wskazuje w przypadku odwołującej kwoty wynagrodzenia: za listopad 1995r. w wysokości 600 zł i za grudzień 1995r. w kwocie 800 zł. Takie więc kwoty Sąd uwzględnił wyliczając świadczenia za rok 1995 (800 zł + 600 zł = 1400 zł). W sumie przy uwzględnieniu pracy u obu pracodawców wypłacone odwołującej należności za w/w rok wyniosły 1.856,31 zł (1400 zł + 456,31 zł).

Analizując rok 1996 wskazać należy na wstępie, że w tym roku odwołująca była zatrudniona tylko w (...) sp. z o.o. z tym, że od 1 do 7 stycznia pracowała w kraju, a od 8 stycznia do końca roku na budowie eksportowej w Rosji. J. C. wystawiając Rp-7 za ten rok wskazał łączną kwotę 10.577,99 zł, którą – jak wynika z załącznika do zaświadczenia - wyliczył przyjmując po 873 zł za miesiące od lutego do grudnia oraz w styczniu: 270,96 zł z tytułu pracy w kraju i 704,03 zł z tytułu pracy w Rosji. Wśród dokumentów przesłanych przez J. C. nie ma list płac za w/w rok, a tylko zbiorcze deklaracje rozliczeniowe, do których zostały dołączone odrębne notatki z nazwiskami poszczególnych pracowników. Nie stanowią one jednak pewnego dowodu tego, jaka była za 1996r. podstawa wymiaru składek odwołującej. Na odrębnie pisanych notatkach dołączonych do deklaracji rozliczeniowych nie ma bowiem żadnego podpisu. Nawet, gdyby jednak przyjąć te kwoty, które widnieją przy nazwisku C. S., np. 842,09 zł, 855,35 zł, to zdaniem Sądu nie mogły być one podstawą wyliczeń. Wynika to z tego, że wedle obowiązującego w okresie od 1 stycznia 1990r. do dnia 31 grudnia 1998r. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. z 1990r., Nr 7, poz. 41 ze zm.) - § 9 – podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników zatrudnionych za granicą w polskich zakładach pracy stanowi kwota zadeklarowana, za zgodą pracownika, przez zakład pracy, nie niższa od przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku C. S. kwoty, które zostały wskazane jako widniejące w odrębnych notatkach przy nazwisku odwołującej, są niższe od przeciętnego wynagrodzenia, które w roku 1996 wynosiło 873 zł miesięcznie. W związku z tym za miesiące od lutego do grudnia 1996r. winna być przyjęta w/w kwota, którą przyjął do wyliczenia także J. C., tj. 9.603 zł (11 miesięcy x 873 zł). Za miesiąc styczeń natomiast należy za część miesiąca od 8 do 31 przyjąć także przeciętne wynagrodzenie proporcjonalne do liczby dni pracy w tym miesiącu za granicą, czyli 704,03 zł, a za okres od 1 do 7 stycznia 1996r., kiedy odwołująca pracowała w kraju mogłoby być przyjęte takie wynagrodzenie, jakie wypłacił jej pracodawca, ale brak jest dokumentów, które by to potwierdziły. Co prawda w Rp – 7 pracodawca przyjął kwotę 270,96 zł jako wypłaconą za pracę w kraju w w/w okresie, ale Sąd tego nie uwzględnił. Jak pokazuje wyliczenie z Rp-7 dotyczące roku 1995, J. C. niezasadnie, w oderwaniu od rzeczywistych zarobków przyjął wysokość wynagrodzenia C. S.. Wobec tego kwota wynagrodzenia wypłaconego w kraju za okres od 1 do 7 stycznia 1996r. też nie została oceniona jako wiarygodna. Jak wynika z załącznika do Rp- 7 J. C. do jej wyliczenia przyjął płacę zasadniczą C. S. wynoszącą 1.400 zł. Takiej płacy w chwili zatrudnienia w dniu 13 listopada 1995r. odwołująca nie miała jednak. Jeszcze w grudniu 1995r. jej wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 800 zł brutto i nie jest wiarygodne, aby w styczniu, kiedy odwołująca wyjeżdżała za granicę i podpisała nową umowę, wzrosło ono do kwoty 1.400 zł. Przy tym nie wiadomo, czy nadal wynosiło 800 zł – jak w grudniu, zatem zgodnie z art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Sąd przyjął kwotę minimalnego wynagrodzenia, która za okres od 1 do 7 stycznia 1995r. wynosiła 73,39 zł. Łącznie po zsumowaniu kwota przyjęta za cały rok 1996 wyniosła więc 10.380,42 zł (9.603 zł + 73,39 zł + 704,03 zł), czyli nieco mniej niż wynika z Rp-7, a trochę więcej niż wyliczył ZUS.

W roku 1997 C. S. pracowała za granicą. Listy płac, jakie złożył pracodawca wskazują wynagrodzenie walutowe, ale Sąd nie takie wynagrodzenie uwzględnił, tylko przeciętne obowiązujące w w/w roku, co wynika z powoływanego § 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. z 1990r., Nr 7, poz. 41 ze zm.). Zakład Ubezpieczeń Społecznych także powoływał się na uwzględnienie takiej kwoty przeciętnego wynagrodzenia z tym, że wyniosła ona błędnie 11.969,50 zł podczas gdy w roku 1996 kwota miesięcznego przeciętnego wynagrodzenia to było 1.061,93 zł, czyli za cały rok - 12.743,16 zł i taką też kwotę w Rp-7 przyjął pracodawca. Była ona prawidłowa, a więc w tym zakresie wyliczenia ZUS muszą być skorygowane przy uwzględnieniu kwoty prawidłowej, którą Sąd przyjął w wyroku.

W roku 1998 odwołująca pracowała w (...) sp. z o.o. częściowo za granicą (od 1 stycznia do 15 listopada), a częściowo w kraju (od 16 listopada do 31 grudnia). W związku z tym, na podstawie powołanego § 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990r. za okres zatrudnienia w Rosji powinna być uwzględniona kwota przeciętnego wynagrodzenia. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w roku 1998 wynosiło 1.239,49 i uwzględnione za 10 pełnych miesięcy pracy zagranicznej daje 12.394,90 zł plus za pół miesiąca listopada powinno być uwzględnione 619,74 zł. Za okres pracy w kraju z kolei została przyjęta kwota wynikająca z list płac przesłanych przez J. C.. W odniesieniu do miesiąca listopada i

grudnia 1998r. wskazują one płacę zasadniczą odwołującej wynoszącą 1.400 zł, z tym że skoro w listopadzie odwołująca przepracowała w kraju pół miesiąca, to można uwzględnić tylko połowę kwoty 1.400 zł, czyli 700 zł, zaś za miesiąc grudzień, który był pełnym miesiącem pracy krajowej – 1.400 zł, tak jak wskazuje lista płac. Po zsumowaniu kwoty, które powinny być uwzględnione do roku 1998 wynoszą łącznie tyle ile wynika z Rp- 7, tj. 15.113,74 zł (1.400 zł + 700 zł + 12.239,49 zł + 619,74 zł).

Jeśli chodzi z kolei o lata 1999 i 2000 wykazane w Rp-7 z dnia 28 października 2011r., to wynagrodzenia nie były prawidłowe. Odnośnie roku 1999 należy odwołać się do karty zasiłkowej, która wskazuje zasiłki wypłacone C. S. w łącznej kwocie 7.549,10 zł (k. 107 t. II a.r.). Z kolei PIT-11 za rok 1999 wskazuje na przychód w wysokości 6.174,40 zł, a Rp-7 kwotę 9.682,82 zł. Tymczasem potwierdzenie ubezpieczenia za w/w rok to kwota 0,00 zł. W takiej sytuacji zdaniem Sądu przyjęcie przez organ rentowy kwoty 7.549,10 zł z tytułu wypłaconych zasiłków jest prawidłowe. Być może w roku 1999, tak samo jak w kolejnym, były odwołującej należne kwoty z tytułu wynagrodzenia za okresy, kiedy pracowała, ale nie musiała ich otrzymać i nie były od nich odprowadzone składki. Wskazuje na to potwierdzenie wewnętrzne organu rentowego (k. 56 t. II a.r.), a nadto potwierdza to fakt, iż w świadectwie pracy (...) sp. z o.o. wyraźnie wskazała w informacjach dodatkowych, że odwołująca nie otrzymała wynagrodzenia w wysokości 12.324,91 zł. W związku z powyższym prawidłowa była też kwota dotycząca roku 2000, w którym organ rentowy za okres pracy w (...) Sp. z o.o. przyjął zgodnie z potwierdzeniem ubezpieczenia kwotę 1.722,22 zł, za okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych – 2.296,00 zł zgodnie z zaświadczeniem PUP (k. 10 t. III a.r.) oraz za czas pracy w Eksportowych Usługach (...) w okresie od 1 listopada do 31 grudnia 2000r. kwotę 2.200 zł (1.100 zł x 2 miesiące) – zgodnie z umową o pracę (k. 93 t. III a.r.).

Reasumując, zarzuty strony odwołującej wobec zaskarżonych decyzji częściowo były uzasadnione i w tym zakresie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., powodowały zmianę decyzji wynikającą z pkt 2 i pkt 3 wyroku. W pkt 2 Sąd określił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za lata 1989 – 1998 przyjętą do wyliczenia kapitału początkowego, przy czym korekcie podlegały tylko 1995r., 1996r., 1997r. i 1998r., gdyż odnośnie pozostałych lat odwołująca nie wносиła zastrzeżeń w toku prowadzonego przez Sąd postępowania. Skutkiem zmiany dokonanej przez Sąd w pkt 2 wyroku musi być też zmiana związana z wyliczeniem emerytury, do czego został zobowiązany organ rentowy.

W części nieuwzględnionej, która została omówiona, odwołania C. S. podlegały oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Jeśli chodzi zaś o odsetki, o których przyznanie odwołująca wniosła w piśmie procesowym z dnia 11 sierpnia 2015r. (k. 152 a.s.), to jako, że żądanie to zostało po raz pierwszy zgłoszone w postępowaniu przez Sądem i nie było przedmiotem żadnej z decyzji wydanych przez ZUS, Sąd nie mógł go rozpoznać i nie odniósł się do niego merytorycznie. W orzecznictwie (zob. uzasadnienie uchwały SN z dnia 9 maja 2007 r., I UZP 1/07, OSNPUSiSP 2007, nr 21-22, poz. 323; wyrok SN z dnia 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNPUSiSP 2005, nr 3, poz. 43 i wyrok SA w Lublinie z dnia 22 maja 2013 r., III AUa 346/13, LEX nr 1315695) i w piśmiennictwie (zob. M. Cholewa-Klimek, Postępowanie sądowe w sprawach..., s. 176; M. Gajda-Durlik, Postępowanie w sprawach z zakresu..., s. 372) utrwalony jest pogląd, że sądowe postępowanie odwoławcze ma charakter kontrolny, co oznacza, że jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem, w aspekcie formalnym i materialnym, decyzji organu rentowego z uwzględnieniem stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania rozstrzygnięcia zaskarżonego odwołaniem (zob. też wyrok SN z dnia 20 maja 2004r., II UK 395/03, OSNPUSiSP 2005, nr 3, poz. 43 i wyrok SN z dnia 3 grudnia 1998 r., II UKN 341/98, OSNAPiUS 2000, nr 2, poz. 72). Zakres i przedmiot rozpoznania sądowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza przedmiot decyzji organu rentowego i żądanie zgłoszone w odwołaniu wniesionym do sądu (zob. też 4 wyroku SN z dnia 7 kwietnia 2011 r., I UK 357/10, LEX nr 863946; też 1 wyroku SN z dnia 1 września 2010 r., III UK 15/10, LEX nr 667499; wyrok SN z dnia 9 kwietnia 2008 r., II UK 267/07, LEX nr 469168 oraz też 2 postanowienia SN z dnia 26 stycznia 2012 r., I UK 310/11, LEX nr 1215418; postanowienie SN z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286), gdyż sąd, rozpoznając odwołanie od decyzji organu rentowego, rozstrzyga o zasadności odwołania w granicach wyznaczonych zakresem samego odwołania oraz treścią zaskarżonej decyzji (zob. wyrok SN z

dnia 9 września 2010 r., II UK 84/10, LEX nr 661518 i wyrok SN z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09, LEX nr 604210). Ostatecznie więc to treść decyzji wyznacza maksymalne granice rozpoznania sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych (zob. uchwałę SN z dnia 11 lutego 2014 r., I UZP 4/13, LEX nr 1433767). Sąd nie może wyjść poza te granice (mogłoby to bowiem naruszać zakaz wyrokowania obok czy ponad żądanie), toteż odwołujący się nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował (zob. wyrok SN z dnia 18 lutego 2010 r., III UK 75/09, OSNPUSiSP 2011, nr 15-16, poz. 215).

Podobnie wskazał Sąd Apelacyjny w Szczecinie w postanowieniu z dnia 22 października 2012r. wskazując, że Sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala ab initio prawa do świadczeń i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie związane z prawem lub wysokością świadczenia objętego decyzją, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do zaskarżonej decyzji (art. 477 § 2, art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.). Przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 października 2012r., w sprawie o sygn. akt III AUz 98/12). Postępowanie sądowe ma bowiem charakter kontrolny w stosunku do decyzji organu rentowego (art. 477⁹ k.p.c.). Oznacza to, że o roszczeniu w pierwszej kolejności powinien orzekać i o nim rozstrzygać pozwany organ rentowy. Dotyczy to również odsetek (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 22 maja 2013r., sygn. akt III AUa 346/13).

Sąd Okręgowy podziela stanowisko wyrażone w powołanych w orzeczeniach. W przedmiotowej sprawie skutkuje ono niemożnością orzeczenia o odsetkach, lecz koniecznością przekazania sprawy organowi rentowemu, aby to organ rentowy najpierw wydał decyzję odnośnie odsetek, którą Sąd będzie mógł skontrolować.

Zaskarżone decyzje, od których odwołała się C. S., nie zawierają rozstrzygnięcia o odsetkach – ani negatywnego, ani pozytywnego. Wobec tego, nieobjęta zaskarżonymi decyzjami kwestia dotycząca wypłaty odsetek nie mogła być przedmiotem rozpoznania w niniejszym postępowaniu. Z tego względu Sąd Okręgowy - na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. – przekazał wniosek o odsetki do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W..

ZARZĄDZENIE

(...)